

Юрій ЯЧЕЙКІН

ВІЗИТ З АЛЬДЕБАРАНА

СКАРБИ МЕРТВОГО МОРЯ

"Американському туристові Фреду Куку, що подорожував по святій землі за індивідуальним маршрутом, запала в душу незвичайна фантазія: він вирішив закинути сіті у позбавлене життя Мертве море.

— Невже у такому великому морі нічого нема? — запитував себе практичний містер Кук. — Якщо в наші часи людство перетворює в гігантське звалище різного мотлоху і непотрібу навіть океани, то чому біблійні патріархи не могли з тією ж метою використовувати своє єдине море? Адже нове — це добре забуте старе!

Та закинути сіті було нелегко — в Мертвому морі не тоне навіть людське тіло. Статистики там навіть не цікавляться обліком утоплеників. З тієї ж причини досі не написано жодного детективу, де фігурував би покійник з дна тамтешнього моря.

Однак це не зупинило містера Кука. Замість грузил він винахідливо використав свинцеві злитки, що важили по кілограму кожен.

Здорова інтуїція не зрадила відчайдухові Фреду!

Виллов виявився казковим — старовинний бронзовий глек з печаткою іудейського царя Соломона. У цьому виробі найдавнішої металургії зберігався документ космічного значення. Але добряга Фред про це навіть не підозрював, бо не володів жодною іншопланетною мовою.

Ось чому унікальний глек містер Кук продав за 1 000 000 доларів відомому колекціонерові-мільярдеру-ві містеру Джону Б. Портфеллеру, а незрозумілі папіруси подарував у Національний музей Непотрібних Речей.

Віднині долю документа вирішував директор музею сер Мак-Огон. Спочатку розлучений сер, що сподівався одержати рукопис разом з бронзовим посудом, хотів було викинути папіруси у кошик для сміття. Та в останню мить він усе-таки подав знахідку на експертизу поліглотів з мовознавчого коледжу. Але диво: прочитати прадавні незграбні закарлючки виявилось важче, ніж розшифрувати єгипетські ієрогліфи чи розібратися в мотузяних часописах майя. Коротко кажучи, наукова експертиза не дала бажаних результатів.

Тоді сер Мак-Огон передав рукопис у ЦОЦ (Центральний Обчислювальний Центр), звідки й надійшла історична звістка, що блискавкою облетіла всю земну кулю:

— Загадковий документ — щоденник анонімного космонавта з Альдебарана!

— Брати по розуму були на Землі!

— Темні місця Біблії висвітлено!

— Інтимні подробиці життя допотопних людей!

— Жахлива доля янголів небесних!

— Читайте! Читайте! Читайте!!!

Сер Марк-Огон негайно продав сенсаційний документ відомому збирачу старовини містерові Джону Б. Порт-феллеру за 2 000 000 доларів.

Нині у некорисливого філантропа Джона Б. Портфеллера зберігається найповніша колекція сувенірів епохи ковчегобудування!

Цей відомий приватний колекціонер-ентузіаст з властивими йому енергією та впертістю прочесав драгами усе дно Мертвого моря, яке так довго приховувало свої таємниці. Але нічого, окрім зразків теперішньої високотехнічної цивілізації (найбільший вилов — іржаві автомобілі), знайти не пощастило. Ця наполегливість містера Джона Б. Портфеллера коштувала йому ще 150 000 доларів.

— Так недовго мені й до старцювання з торбою! — пожартував мільярдер-дотепник, що завжди, незважаючи на втрати, перебуває у доброму гуморі.

Попутно він купив у арабських шейхів кілька нафтових концесій, та за таку суму, що не хоче й казати...

Нижче ми друкуємо розшифровані ЦОЦом уривки і щоденника, які золотими літерами (загальна вартість їх становить 3 150 000 доларів) вписані в славу історію людства".

З журналу "ТУДЕЙ-СЮДЕЙ".

ЩОДЕННИК

КОСМІЧНОГО АНОНІМА З АЛЬДЕБАРАНА

1. ЧЕТВЕРТА ПОДОРОЖ ПО ТРЕТІЙ ПЛАНЕТІ

"...Виявляється, земляни, як дві краплі Аш-два-О, хожі на корінних альдебаранців. Або навпаки: дивлячись, як дивитись.

Геніальний супернавігатор Циркуль Кут безупинно повторює:

— А що я казав!

І справді, його надприродне передбачення вразило всіх нас. Правильно старі альдебаранці кажуть: око бачить далеко, а розум ще далі.

Сьогодні симпатична, як земні дівчата, астроконсульт Кра Суня, синхрофазотронний робот-тлумач Кі Бер і я вирушили в четверту подорож по цій чарівній планеті.

У дорозі Кі Бер, що відзначився тут неабиякою пам'яттю навіть на місцеві анекдоти, оповідав веселі історії з життя першолюдей Адама та Єви, а також їхнього Всевишнього патрона. Та найбільш дотепними, несумнівно, були анекдоти на космогонічні теми сотворіння світу. Веселіших нісенітниць нам досі чувати не доводилось...

Ми й незчулися, коли дісталися до міста. Уже під його мурами нас чекала завжди вражаюча дивовижа. На глиняному пагорбі, серед суходолу, височіли ребра фантастичної споруди. Виявляється, це будували водоплавний ковчег! А тут же навіть ручая поблизу нема...

Як і минулого разу, ковчегобудівники-різнороби Сім та Іафет були захоплені своєрідним інтелектуальним змаганням — грали в підкидного дурня. Старший виконроб Ной, зрозуміло, зранку подався на чергову виробничу раду в парафії "Головколодапостачзбуту". Один Хам старанно, у поті чола свого, займався на стапелях важкою атлетикою, гартуючи свій і так міцний організм здоровою фізичною працею.

Мешканці міста зустріли нас привітно й радісно. Звідусіль лунали вітальні вигуки тубільців:

— Цирк приїхав!

— Цирк приїхав!

Весело верещали малюки:

— Цирк! Цирк! Цирк!

Очевидно, так їхньою мовою звучало ім'я геніального супернавігатора Циркуля Кута. Безумоено, своїми космічними звितягами він заслугував славу і на цій, третій від місцевого світила, планеті.

Найдопитливіші з тубільців підходили ближче і, мило ніяковіючи, розпитували, хто кого покладе на лопатки — наше одоробало (так, очевидно, звучало їхньою мовою слово "робот"), чи ведмідь, якого водив по риночку на ланцюгу старий циган. Ми щиро посміялися з цих нехитрих жартів.

— Наш могутній Кі Бер, — нарешті поблажливо пояснив я, а робот переклав, — покладе ведмедя одним щиглем.

— А Великого Ога подужає?

— А хто ж він — цей Великий Ог?

— Ог — гігантопітек, що сидить у шинку.

— Завжди сидить? — одразу зацікавився я.

— Звісно, завжди.

— Але чому?

— Бо такий великий, що в двері не лізе.

— Як же він у шинок потрапив?

— Хтозна! Може, навколо нього будували...

— А далеко цей шинок?

— Та ось тутечки, за рогом...

Ми усі троє — Кра Суня, Кі Бер і я — не гаючись ані хвилини, швидким кроком рушили по вказаному маршруту, щоб якнайскоріше поглянути на Великого Ога, славетного міського гігантопітека.

## 2. СЛІДАМИ НЕРОЗГАДАНОЇ ТАЄМНИЦІ

Ми — усі троє — разхвилювалися. Ще б пак! Адже нарешті матимемо змогу поспілкуватися з істотою, прямо причетною до жагучої таємниці, з якою ми стикаємося буквально на кожному кроці. Річ у тім, що за місцевими уявленнями велетні — діти земних жінок, які кохалися з янголами небесними.

Ох, ці янголи! Завдали нам клопоту...

Оповідать, ніби янголи небесні — прегарні хлопці. Поширився навіть стійкий вираз — "янгольське личко". Вони дуже чуттєві і вправні у любощах, чим скоряють жіночі серця. А головне — вони мають крила!

Місце проживання янголів — небеса. І хоч жодного з них ми не бачили, вони стіною повстали на заваді Контакту. З того часу, як ми прилетіли, ми досі не змогли порозумітися з мешканцями планети. Нам ніхто не вірить, що ми прибули з глибини Всесвіту!

А все чому? Бо ми, як і місцеві люди, ніяких крил за плечима не маємо. А далі — логіка проста: якщо крил нема, то й літати не можемо.

Цей опір лінивої, інертної думки ми ніяк не могли здолати. Коли на цю тему заходила мова, то ми почували себе, м'яко кажучи, безсоромними хвальками й самозванцями. А якщо казати не м'яко, то — пришелепуватими брехунами.

Як нам шляхом ретельних опитів пощастило дізнатися, янголи розподіляються на десять ієрархічних категорій:

- кадошіми або пресвяті (вони ж — архангели);
- офаміми або швидкокрилі;
- ораліми або найдужчі;
- шасмаліми або променисті;
- серафими або іскрометні;
- малахіми або посланці;
- елохіми або господні;
- бен-елохіми або діти божі;
- херувими або бикоподібні;
- ішіми або натхненні .

Їхній патрон, що стоїть над усіма, ходить в божеському ранзі. Ім'я його — Всевишній.

Ось чому ми так поспішали до шинку. Нарешті відкриємо досі не розгадану нами таємницю! Підстави для таких сподівань були ґрунтовні:

шинок тут відіграє функції інформаційного центру. А Великий Ог (мало того, що він сам янгольського походження) у цьому центрі сидить безвилазно! Та нас чекало чергове, прикре розчарування.

Ледве ми побачили Великого Ога, як енциклопедист Кі Бер одразу науково визначив його місце в класифікаційній системі:

— Тваринний вид — викопний п'янтозавр, підвид — гігантопияк.

З одного погляду було ясно: на ґрунті хронічного алкоголізму у Великого Ога розвинулася так звана "слонова хвороба", яку науковці називають більш прозаїчно "гігантизмом суглобів".

— Навіщо вам це чудисько? — запитали ми шинкаря.

— Для реклами, — відповів той. — А реклама, щоб ви знали, рушій торгівлі! От ви — ледь прочули про Ога, як одразу прибігли до мене у шинок. Аж захекалися...

Що й казати, шинкар мав цілковиту рацію!

### 3. КНИГА МІСЦЕВОГО ІНТЕЛЕКТУАЛА

Засмучені, ми ні з чим повернулися на Диско-Літ.

— Так, проблема виявилася дуже складною для розв'язання, — замислено мовив Циркуль Кут, коли вислухав наш невтішний звіт.

— Що ж тепер робити? — розгублено закліпала блакитними очима, що їй вельми личило (я аж замилювався), Кра Суня.

— Що нам робити? — перепитав Циркуль Кут і з притаманною йому мудрістю виголосив: — Наполегливо долати тимчасові труднощі!

— А як? — діловито запитав я, готовий до нових всесвітньо-історичних зв'язів у встановленні контакту між двома космічними цивілізаціями.

— Слід розшукати місцевого інтелектуала, — відповів супернавігатор.

— Ха-ха-ха! — науково прокоментує в його зухвалий намір Кі Бер в реєстрі іржаво-саркастичних модуляцій.

— Де ж ми шукатимемо цього унікама? — спалахнула ніжним рум'янцем ентузіазму (я аж вдруге замилювався) Кра Суня.

— Здається, я його вже намацав, — інтригуюче мовив Циркуль Кут.

— Невже? — дружньо вигукнули ми усі троє в один голос.

— А ось, послухайте, — запропонував Циркуль Кут. Він натиснув на пульті кнопку, що з'єднувала з інформбюро Диско-Теки і попрохав: — Будь ласка, дайте уривок, який я вам замовив.

З гучномовця залунав зразково відрегульований баритон без шморгання та астматичних хрипів:

— "Оскільки значно збільшилася кількість людей, то з'явилися серед них дуже гарні дівчата. І найбільш яснолиці янголи покохали їх, внаслідок чого ступили на шлях збочень. І надихнулися вони, і мовили:

— Підемо на Землю і оберемо собі жінок поміж найчарівнішими дочками людськими".

— Як це романтично! — зітхнула Кра Суня і млосно зашарілася (я аж втретє замилювався).

А баритон добре одужалого астматика не вгавав:

"Тоді Семіазас, якого Всевишній поставив князувати над найблискупішими янголами, мовив їм:

— Цей намір прекрасний, але я побоююсь, що ви не наважитесь здійснити його. Доведеться мені самому породити дітей від чарівних дочок людських.

Та всі заприсяглися:

— Даємо слово здійснити наш намір! І хай буде заклято того, хто його порушить.

І поєдналися вони присягою. І було їх двісті душ попервах. І трапилося це в той час, коли жив Іаред, батько Єноха.

І подалися вони з небес разом і зійшли на гору Хермонську, гору присяг..."

— Ах, як це зворушливо! — зітхала і мліла Кра Суня, а я нею невтомно милувався.

— Що це? — запитав сухар Кі Бер.

— Книга місцевого інтелектуала Єноха, — пояснив Циркуль Кут.

— Хіба такий існує насправді? — здивувався я.

— Ось це я й доручаю вам з'ясувати, — мовив геніальний супернавігатор.

— Докладемо всіх зусиль! — щиро зобов'язалися ми в один голос.

#### 4. НАДІЇ І СУМНІВИ

Для нас не становило жодних труднощів з'ясувати, що єдиний придатний нам Єнох очолює поважну установку з дикою назвою "Головблажзабез". Наш корабельний синтетичний Мо-Зок без особливої натуги розшифрував її як "головну парафію по забезпеченню блаженством".

Але чи він саме той дотепний інтелектуал, якого намацав геніальний Циркуль Кут?

Чи насправді це саме він написав гостросюжетний апокриф про інтимні пригоди янголів на Землі?

Бо чи до лиця солідному патріархові найвищого чину вдаватися до фривольних і сумнівних літературних вправ?

Щось тут не те...

Однак нас окрилювало надією пряме посилання в рукописі на Іареда, батька Автора. А наш Єнох з "Го-ловблажзабезу" і був сином того Іареда. Я наголошую на цій обставині тому, що в наявності був ще один Єнох — син карного злочинця Каїна.

Родовід блажзабезівського Єноха поки що в історії нічим не уславився. Тут, на Землі, щоб поніжитись у променях слави, треба або вбити когось, або вчинити щось вкрай аморальне, або верзти такі дурниці, які б всіх навіки вразили своєю непрохідною глупотою. І тоді, о диво, це старанно занотовується до місцевого часопису — Біблії.

Приміром, узяти рід Каїна, сина прабатьків Адама і Єви. Нащадків у нього вже досить: Єнох, Ірад, Мехіаель, Мафусал, Ламах, від якого на сьогодні суцї сини Іавал, Іувал, Тувалкаїн та дочка Ноема. А зажили гучної слави з усього цього генеалогічного древа лише двоє — Каїн та Ламах.

З Каїном все ясно: він прирізав, мов баранця, рідного брата Авеля. А от з Ламахом — складніше.

Ламах примудрився уславитися подвійно — аморальністю і дурістю. Він вкладався спати одразу з двома дружинами — Адою та Ціллею. Від кожної мав по двоє дітей. А мов так, що вуха в'янули!

— Жони Ламахові! — якось заволав він, що й занотовано в Біблії. — Уважте слова мої: я вбив мужа у виразку мені і згубив отрока в рану мені. Якщо за Каїна відплата буде всемеро, то за Ламаха в сімдесят разів всемеро.

— Фі, як огидно! — з такою гидливою відразою закарбувала рожеві губки Кра Суня, що я аж замилювався.

— Патологічний потяг до злочину, — поставив непомильний науковий діагноз далекий від емоцій Кі Бер.

Рід же Єноха йде від третього сина Адама та Єви, якого ніхто вже й не пам'ятає, бо за ним нема ніякого злочину. Хоч і важко було, та дізналися — його звали Сіф. Так само поглинула плебейська безвість його нащадків Еноса, Каїнана, Малелеїла та Іареда. Аристократизм без пролиття крові неможливий.

І от що найдивніше: обидва роди живі і досі у повному складі, починаючи від Каїна і Сіфа, яким минуло вже понад дев'ять сотен років. Правда, синтетичний Мо-Зок радить скорочувати вік патріархів в десять разів. А набавляють вони собі років, щоб зажити більшої суспільної ваги як люди з багатющим життєвим досвідом. Знову ж таки — похилий вік допомагає керувати. Недарма головна настанова всіх без винятків інструкцій складається з двох слів:

— Слухайте старших!

## 5. ЧИСТИЛИЩЕ ПЕРЕД СВЯТ-МІСЦЕМ

Головна кумирня по забезпеченню блаженством своїми архітектурними особливостями нагадувала канцелярську мегатумбу. З деяким хвилюванням ми переступили її поріг: це була перша установа на дивній планеті, яку ми наважились відвідати.

У прийомному чистилищі стояв крижаний холод і мертва тиша, хоч вздовж стіни нерухомо стояла досить довгенька черга. З облич закам'янілих відвідувачів ясно читалося, що всі вони — великомученики.

Стіна перед їхніми очима була шикарно орнаментована промовистими штампами на всі випадки службового життя:

ЗАЙДІТЬ ЗАВТРА!

РЕМОНТ!

ЗАЧИНЕНО НА ПЕРЕОБЛІК!

ЙДЕ НАРАДА!

ПРИЙОМУ НЕМА І НЕ БУДЕ!

ПЛЮВАТИ ЗАБОРОНЕНО!

Подейкують, що одного разу щось наплутали і табличку "Зачинено на переоблік" почепили на громадську вбиральню. Але це трапилось в іншій єпархії і до моєї космічної оповідки ніякого стосунку не має.

Гарненька жриця гадючим поглядом гіпнотизувала чергу великомучеників. Не маю сумніву, що якби в цьому чистилищі з'явився гігантопітек, вона б вмить перетворила його в занюханого пігмея. Та на

мене, що пройшов спеціальний психотерапевтичний гарт, її моторошні чари не діяли.

— Абра кадабра! — ввічливо сказав я.

Та не встиг робот-тлумач перекласти на людську мову моє альдебаранське привітання, як зі жрицею сталася дивовижна метаморфоза.

Дівчина легко піднялася з-за столу, привітно посміхнулася і привселюдно сотворила чудо: відчинила двері до святої святих — особистої кумирні патріарха найвищого чину.

Великомученики остовпіли.

— Пане Єнох, — ніжно проворкотіла ця спритна особа. — До вас іншомовна делегація...

— Хай заходять!

— Прошу! — усміхнено мовила вона і зачинила за нашими спинами двері.

## 6. ПІД ПЕРСОНАЛЬНИМ НІМБОМ

Патріарх Єнох ніжився під ласкавими променями персонального німбу, явно розрахованого на ієрархічний виріст його носія. Зараз німб був патріархові не за розміром. Під ним вмістилося б з півдюжини таких носіїв, як Єнох, але самого патріарха це, очевидно, анітрохи не турбувало, а навпаки — тішило.

Трійко штатних лакуз курили своєму владиці густий фіміам. На вилогах хітонів були написані імена кожного з них — Гог, Магог і Демагог.

— Абра кадабра! — привітався я.

— Здоровенькі були! — негайно переклав Кі Бер.

— Привіт, привіт, — кисло озвався патріарх.

— Абра дакарба акра бакра Альдебаран! — гордо повідомив я.

— Ми посланці планетної системи Альдебарана, — переклав робот.

— А тепер ви опинилися в системі сонцесяйного Єноха, — солодко проспівав Гог.

— Ми летіли багато світових років, щоб зустріти братів по розуму, — старався ретельний робот-тлумач.

— Зверніться в адресний стіл, — флегматично порадив Демагог. — Там вам слід вказати рік народження братів, їхню стать, ім'я та по батькові, з якого коліна вони походять...

— Ми вже зустріли їх! — захоплено вигукнула розбурхана першим офіційним контактом з людьми Кра Суня.

— Нашій радості немає меж, — дещо стриманіше виголосив я обов'язкову контактну формулу.

— То чого ж ви вдерлися до мене? — раптом набурмосився патріарх.  
— Командировочні посвідчення ви могли відмітити і в канцелярії...

— Ви нас не зрозуміли, — розгублено пролопотіла Кра Суня. — Ми прибули тунелем субпростору з позачасовими феноменами на пімезонному зорельоті!

— З неба! — більш дохідливо пояснив я, до краю спрощуючи повідомлення.

— А довідка у вас про це є? — з байдужим, аж сонним виразом на обличчі запитав Магог.

Я ошелешено замовк.

На нас дивилися, мов на ідіотів.

Кі Бер від безсилої люті скреготав усіма своїми блоками.

В прекрасних очах Кра Суні блищали сльози. Але я тієї миті навіть забув (сам не знаю, як це зі мною сталося) помилуватися цією вишуканою чарівницею. Замість того я зловісно просичав:

— Амба карамба!

Робот-тлумач не вважав за потрібне перекладати оті мої цілком приступні для розуміння слова.

## 7. НЕСПОДІВАНКА ЗА НЕСПОДІВАНКОЮ

— А ви не гарячкуйте, — зупинив мене партіарх. — Ми не такі дурні, як ви думаєте, і розуміємо, що ви прилетіли до нас, а не до мавп.

— Мавпи вам добових не выпишуть і номер у готелі не замовлять, — нахабно пояснив Демагог.

— Ми розуміємо також, — вів далі патріарх, — що коли є в наявності зореліт, значить хтось-таки прилетів. Але ми не впевнені, чи це ви прилетіли, чи хтось інший. Не знаємо також, звідки ви або якісь інші з'явилися. Де гарантія, що ви або якісь інші прилетіли саме з Альдебарана, а не, скажімо, з Сіріуса? Такої гарантії у нас нема, бо у вас — ні довідок, ані посвідчень... Це ж несерйозно, громадяни! Ну, що я з вами тепер робитиму?

Ми пригнічено мовчали, переможені його залізною логікою.

— Ну, то що, довго будемо в мовчанку грати і марнувати дорогоцінний час відповідальних працівників? — уже ласкавіше пробурчав Єнох, милуючись нашою цілковитою безпорадністю. — Скільки, кажете, мандрували?

— Краба аба!

— Ну, от бачите... Пару місяців ще витримаєте, нічого з вами не станеться. Відпочивайте, набирайтеся свіжих сил... А ми тим часом влаштуємо науково-теоретичну балаканину з питання прийому космічних заблуд без довідок та командировочних посвідчень. Мабуть, я сам, особисто, докладу всіх зусиль, щоб це питання поставити...

Остання його заява запалила кабінетних блюдолизів на схвальний спів.

— Руба! — гукнув Гог.

— А то й ребром! — помірковано додав Магог.

— Та ще й загострено! — захоплено верескнув й мерзотник Демагог.

Патріарх розчулено засвітився, як і його безрозмірний німб.

— Ідіть собі з богом, — помахав він нам ручкою. — І наступного разу записуйтеся на прийом у загальну чергу великомучеників. У нас, знаєте, демократичні правила прийому відвідувачів. Однакові для всіх...

Коли ми навшпиньках залишали святилище патріарха "Головблажзабеза" пана Єноха, я ще встиг почути солоденький шепіт:

— Правильно ви їх — цих літунів...

— Звалилися на нашу голову...

— Ота білява — натягла на себе "балон" і вже думає — цяця!

— Ваша правда, хлопці! Хоч би вчасно попередили про свій приліт, щоб ми встигли відповідно підготуватися. А то ж навіть жалюгідної промови у нас нема... Ач, які швидкі!..

Коли ми вийшли з мегатумби на двір, Кра Суня засмучено мовила, ні до кого не звертаючись:

— Невже цей задерев'янілий німбознавець спромігся на зворушливий твір про янгольську любов?

— Ха-ха-ха! — з іржавими модуляціями прокоментував Кі Бер її риторичне запитання.

— А хто ж тоді? — озвався я. — Хтось із трійці лакуз постарався за шефа?

— Ха-ха-ха! — вже з модуляціями металевої трухи відповів робот. — Це ж в якому куточку Всесвіту, у якій планетній системі ви бачили творчо обдарованих підлабузників?

Безумовно, наш несхибний робот мав цілковиту рацію!

— А яка твоя гадка, Кі Бере? — поцікавився я.

І тоді робот висунув сміливу, але суто наукову гіпотезу, що містить в собі уже чимало реальних фактів:

— Клерк написав — Єнох підписав.

— Для чого це клеркові?

— Щоб мати хоч децицію від безрозмірного патріаршого блаженства.

А я ж одразу відчував: щось тут не те...

## 8. КАТАСТРОФА

Геніальний супернавігатор Циркуль Кут перебував у похмурій задумі.

— З вашого звіту мені важко щось второпати, — нарешті сказав він.

— Це ж треба — ніяк не можемо на-

193

лагодити Контакт! І це з істотами, які подібні до нас, як дві краплини Аш-два-О!

Ми усі троє — астроконсульт Кра Суня, робот-тлумач Кі Бер і я — скрушно зітхнули.

— На перший погляд, — вголос розмірковував Циркуль Кут, — в усіх цих подіях відсутня елементарна логіка. Але оманлива відсутність логіки лише свідчить про те, що ми погано вивчили логічні закони людського

мислення. А ви не припускаєте, може, це якийсь ритуальний обряд або відгомін язичництва? — з надією запитав він.

Ми мовчки вбили очі долу.

— Коротко кажучи, — махнув у безнадії рукою Циркуль Кут, — нехай ситуацію проаналізує Мо-Зок.

Ми й не знали, що стоїмо на порозі страшної і непоправної катастрофи.

Коли в аналізаторі почали прокручувати двосторонню розмову космічних цивілізацій, що відбулася в святилищі патріарха "Головблжзабезу", Мо-Зок спочатку побуряковів, потім позеленів, нарешті набрав зловісного кольору фіолетового зміщення в світловому спектрі. А тоді нараз ще й затрусився, ніби його лихоманило короткими замиканнями.

Відтак зарозуміло пробелькотів, немов скрушав власні блоки:

— Бюррр... юррр... бюррро-у-у-...крррат!..

І нарешті в останньому зусиллі розумової агонії провив, як пес на Місяць:

...и-и-и-изм!

Наші серця стривожено затріпотіли: Мо-Зок раптом заговорив дикою, незрозумілою, мовою, на яку його ніхто й ніколи не програмував!

Стало цілком ясно: разом з фіолетовим зміщенням Мо-Зок зсунувся із здорового глузду. Тепер його електрони закрутилися в непередбачених комбінаціях. Логічні ланцюжки порушилися.

До того ж вже наступного дня з "Головблажзабезу" прибув терміновий посланець з спростуванням в одній руці і розпискою в його одержанні у другій. Спростування було коротким, але рішучим:

"Вельмишановний пане Циркуль Куте!

Цим листом офіційно сповіщаємо Вас, що Ваш так званий Синтетичний Мозок насправді є брехун і наклепник.

З приязню б'ю Вам чолом!

Патріарх найвищої святості ЄНОХ.

Вірно: ГОГ, в. о. ДЕМАГОГА".

Як не прикро, а нам доведеться негайно повертатися на Альдебаран. Тільки там, у гарантійній майстерні старого Кон Структора ми зможемо приборкати бунтівні електрони Мо-Зку.

## 9. ДОДОМУ!

Між тим час минав.

В парафії патріарха Єноха скликали науково-теоретичну балаканину з питання прийому космічних гостей без довідок та командировочних посвідчень. В гострих дебатах з блискучими промовами виступили Гог, Магог, і Демагог. Вони запропонували виявити в цьому кардинальному питанні наукову обережність та розсудливість. Внаслідок цих розумних пропозицій наукова думка не ухвалила ніякого рішення. Натомість порекомендувала створити ревізійну комісію, щоб на реальних фактах перевірити, чи це ми прилетіли, чи якісь інші, і звідки ми або якісь інші прибули — з Альдебарана чи з Сіріуса. Повноважним на перевірку головою комісії одностайно було обрано патріарха Єноха.

Отже, ця загадкова людина летить з нами...

На борт зорельота він прибув з двома грубезними валізами. В одну напхав добові та готельні, а в другу— довідки на всі можливі випадки життя в системі Альдебарана чи Сіріуса.

На урочисте збіговисько з нагоди закриття нашого прильоту зібрався велелюдний натовп.

Серед присутніх я впізнав пристаркуватого карного татя Каїна, святійшого розпусника Ламаха з обома дружинами, найстаріших молодиків Еноса, Ірада, Мафусала, Каїнана та Малелеїла, славних ковчегобудівників Сіма, Іафета та Хама на чолі зі старшим виконробом Ноєм, меткого шинкаря з Великим Огом, так несподівано осиротілих лакуз Гога, Магога і Демагога, череду великомучеників під наглядом гарненької жриці з гадючими очима, а ще..."

#### ВІД ВИДАВЦЯ

На цьому рукопис космічного Аноніма, на превеликий жаль, уривається.

І що цікаво: наукова дискусія, яку започаткував патріарх Єнох, триває й понині. Відмінність у темі — дуже незначна. Якщо у допотопні часи гостро стояло питання "Прилетіли чи не прилетіли?", то тепер вчені мужі не менш гостро сперечаються по темі: "Прилітали чи не прилітали?"

Важко переоцінити всесвітньо-історичне значення знайденого рукопису. По-перше, ми з'ясували одне з найтемніших місць Біблії; по-друге, нині можемо зробити реальніший висновок про причини всесвітнього потопу; по-третє, здогадуємося, чому Всевишній позбавив янголів плоті і перетворив їх у безтілесних істот. Але це — зовсім інша історія...

Тепер ми твердо знаємо, кого малювали первісні художники на скелях Сахари, хто залишив у джунглях Амазонки велетенські кам'яні кулі і хто збудував у Баальбеку циклопічний стартовий майданчик для зорельота.

Але ми не знаємо, чи прилетять до нас знову сміливі космічні мандрівники з Альдебарана?..

© ЯЧЕЙКІН Ю. Д. Рандеву зі смертю: Гумор, сатира. — Молодь, 1990.  
— 240 с.